

Varhaisperunantuottajat: Kuluttajahintojen nousu ei näy tuottajan kukkarossa

Varhaisperunantuottajat pitävät tärkeänä, että Tilastokeskuksen kuluttajahintojen kehitystä koskevassa viestinnässä arvioidaan hintamuutosten taustatekijöitä nykyistä monipuolisemmin. Elintarvikkeiden kohonneet kuluttajahinnat eivät automaattisesti tarkoita sitä, että maataloustuottajien saama tuottajahinta olisi noussut.

Tilastokeskus tekee arvokasta työtä keräämällä hintatietoja sekä laatimalla tilastoja ja indeksejä. Tilastojen tueksi julkaistavat tiedotteet, joissa avataan hintakehityksen taustalla olevia syitä, ovat tärkeä osa viranomaisviestintää. Siksi on olennaista, että myös taustatekijöiden arviointi perustuu koko ruokaketjun tarkasteluun.

Tilastokeskuksen 14.7.2026 julkaisemassa kesäkuun kuluttajahintaindeksiä koskevassa tiedotteessa elintarvikkeiden hinnannousua havainnollistettiin muun muassa naudanlihan ja varhaisperunan kohonneilla kuluttajahinnoilla. Useat tiedotusvälineet uutisoivat asiasta saman päivän aikana.

Naudanlihan osalta hintakehityksen taustojen arviointi oli pääosin onnistunutta. Sen sijaan varhaisperunan kohdalla syntyi kuva, jonka mukaan kohonneet kuluttajahinnat johtuivat maataloustuotannon olosuhteista. Tuottajien näkemyksen mukaan tämä ei vastaa markkinatilannetta.

Varhaisperunan tuottajahinta laski viime vuodesta keskimäärin noin 20 prosenttia. Samalla varhaisperunan menekki oli poikkeuksellisen heikko, mihin vaikutti muun muassa lisääntynyt tuontiperunan tarjonta. Tuottajat joutuivat tilanteeseen, jossa sekä saatu hinta että kysyntä jäivät viime vuotta heikommiksi. Tuottajien arvion mukaan myöskään varhaisperunan vähittäishinta ei ole ollut viime vuotta korkeampi.

Ruokaketjussa hinnan muodostumiseen vaikuttavat useat toimijat. Maataloustuottajan saama hinta, elintarviketeollisuuden kustannukset, kaupan hinnoitteluratkaisut ja markkinatilanne eivät aina kehity samaan suuntaan. Kuluttajahinnan nousu ei siten välttämättä näy lainkaan tuottajan tulossa.

Varhaisperunantuottajat toivovat, että Tilastokeskus huomioi tulevassa viestinnässään nykyistä kattavammin koko ruokaketjun vaikutuksen elintarvikkeiden kuluttajahintojen kehitykseen. Näin julkinen keskustelu perustuisi mahdollisimman oikeaan ja tasapainoiseen kuvaan elintarvikkeiden hinnanmuodostuksesta.

MTK-Varsinais-Suomi ry

Lisätietoja:

Varhaisperunatoimikunnan puheenjohtaja Mika Törne p. 0400774351
Toiminnanjohtaja Harri Liven p. 0405934605